

Література

1. *Деркач А. А., Заикин В. Г.* Акмеология: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2003. — 256 с.
2. *Зимняя И. А.* Ключевые компетенции как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании: Авторская версия. — М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. — 40 с.
3. *Зеер Э. Ф.* Психология профессий: Уч. пособ. для студентов вузов. — 2-е изд., перераб., доп. — М.: Академический Проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2003. — 336 с.
4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. Колективна монографія / Бібік Н. М., Ващенко Л. С., Локшина О. І. та ін. — К., 2004. — 180 с.
5. *Маркова А. К.* Психологический анализ профессиональной компетентности учителя // Советская педагогика. — 1990. — № 8.
6. *Франкл В.* Человек в поисках смысла. — М.: Прогресс, 1990. — 368 с.

Артамонова О. Б., старш. викл.,
Харченко Л. П., старш. викл.,
кафедра іноземних мов

ПРОЦЕС ОПТИМІЗАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Проблема якості освіти в Україні стала особливо актуальною останніми роками. Яскравим вираженням цієї тенденції є введення відповідних положень до нормативних документів, а також розвиток інституційних механізмів, що забезпечують якість освіти вищих навчальних закладів. Навчально-виховний процес у таких закладах має сприяти тому, щоб майбутні фахівці не лише засвоювали суму знань та набували відповідних практичних умінь, а й розвивали свій творчий потенціал. Суспільству й державі конче потрібні фахівці з гнучким і оригінальним мисленням, багатою уявою, які здатні застосувати одержані знання та вміння у зовсім новій обстановці.

Професійні знання й уміння, здобуті в стінах вищого навчального закладу, дають змогу кожному фахівцеві максимально реалізувати свій інтелектуально-творчий потенціал, якщо вони відповідають його здібностям, схильностям та інтересам. Саме тому потрібно оптимально оптимізувати навчальний процес на основі ретельного вивчення здібностей, схильностей та освітніх запитів студентів, цим самим диференціювавши його й систему вищої освіти

загалом, створюючи навчальні заклади для особливо обдарованої молоді. Ідею оптимізації навчального процесу очолив на початку 70-х років видатний науковець і педагог Ю. К. Бабанський.

Ю. К. Бабанський запропонував ввести в педагогіку принцип оптимальності, який вимагає, щоб процес досягав не лише кращого, а найкращого для даної ситуації рівня свого функціонування. Принцип оптимальності вимагає розміркованості, раціональності, почуття міри в застосуванні всіх елементів навчального процесу. Він передбачає максимально можливі результати за мінімально необхідних затратах часу і зусиль [1, с. 237].

Оптимізація передбачає як пристосування навчального процесу до умов, які вже існують, так і створює необхідні умови та вимагає пристосування до них. Ці процеси взаємообумовлені і взаємозалежні. Викладач завжди повинен створити умови оптимальними для успішного проведення навчального процесу.

Оптимізація починається тоді, коли за визначеними критеріями оцінюються досягнутий рівень навченості, вихованості, розвитку студентів під час вивчення кожного предмету і в цілому в навчальному закладі.

Слід зауважити, що оптимізація навчально-виховного процесу у вищій школі можлива лише в тому випадку, коли педагоги володіють основними педагогічними знаннями і вміннями, знають провідні закономірності і принципи педагогіки. Вони розуміють задачі навчання, виховання та розвитку студентів, володіють технологіями організації колективної, групової та індивідуальної діяльності. Вибирати оптимальний варіант процесу можливо лише за умови знання всієї системи в цілому і кожний її елемент окремо.

Викладачі, які успішно оптимізують навчально-виховний процес, володіють такими особистісними якостями:

- творчим мисленням;
- мобільністю мислення;
- конкретністю мислення;
- системністю мислення під час вміння виділяти головне;
- відчуттям міри під час прийняття рішень та в їх діях;
- контактністю в спілкуванні, почуттям такту.

Всі ці якості необхідно розвивати під час навчання у вищому навчальному закладі. Тому завдання викладачів полягає в розвитку вищезазначених вмінь.

Для підвищення ефективності викладання та якості викладач застосовує різні методи навчання і використовує різні засоби, у тому числі наочні, технічні, електронно-обчислювальної техніки й ін. Педагогічний досвід засвідчує, що викладачі, використовую-

ючи одні й ті самі форми й методи навчання, досягають різних результатів у викладанні. Лише діяльність викладача, його уміння і володіння педагогічною технікою, основами методики викладання спонукають студентів до опанування певного обсягу професійних знань, умінь, навичок.

Література

1. *Бабанський Ю. К.* Оптимизация процесса обучения. — М., 1977.
2. *Подласый И. П.* Педагогика. — М.: ВЛАДОС, 2002. — 573 с.
3. *Подласый И. П.* Диагностика и экспертиза педагогических проектов. — К., 1998.
4. *Скаткин М. Н.* Проблемы современной дидактики. — М., 1984.

Бескоровайна Н. О., старш. викл.,
Орлова Н. І., старш. викл.,
кафедра іноземних мов

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З ГОВОРІННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Для того щоб з'ясувати, наскільки успішно йде процес вивчення іноземної мови, або діагностувати проблеми, що виникають у студентів і забезпечити зворотний зв'язок і своєчасну допомогу, необхідні контроль і об'єктивне оцінювання, які є невід'ємними складовими навчального процесу.

Зупинимось на контролі й оцінюванні одного із чотирьох комунікативних умінь у вивченні іноземної мови — говорінні.

Говоріння характеризується рядом параметрів, найважливішим з яких є наявність **комунікативної** (не навчальної!) мети висловлення. У реальному житті ми говоримо для того, щоб розповісти, розпитати, переконати і т. ін. Ми говоримо не для того, щоб продемонструвати прекрасну вимову або бездоганну граматику, хоча це, безумовно, важливо. Однак при оцінюванні говоріння на заняттях з іноземної мови на перший план чомусь традиційно виходять саме ці другорядні аспекти. Таким чином, оцінка говоріння як виду мовленнєвої діяльності фактично перетворюється на черговий формальний лексико-граматичний тест, а студент, що легко й без остраху вступає в спілкування іноземною мовою, але допускає помилки, втрачає право на гарну оцінку.